

SZARVAS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:	Előfizetési árak:	Kiadóhivatal:
Kénye. utca 175. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. — Kéziratok vissza nem adatnak. BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.	Egész évre 4 ft. — Félévre 2 ft. Negyedévre 1 ft. — Egyes szám 3 kr. MÉG JELEN HETENKINT EGYSZER, VASÁRNAP.	Belicey-utca 11. szám, (saját ház), hova az előfizetési pénzek intézendők. — Hirdetéseket jutányos áron elfogad. BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJCAR.

Bankok és bankárok.

Nem régiben történt, hogy egy üsmert nevű fővárosi bankár, a ki büdösen visszaélt a beléje helyezett bizalommal, hogy elkerülje a földi igazságszolgáltatás kezét, önmaga vetett véget életének. Az eset nagy port vert fel. A napi sajtó sokat foglalkozott vele, tárgyalta hosszasan, ki is színezte egyes részleteiben, de a dolog lényegét — nézetünk szerint — alig érintette. Mert nem az eset a fő, a mely elvégre sem nem új, sem nem rendkívüli, a mint ezt egy újabb bár kevésbé tragikus bécsi eset is mutatta, hanem a tanulság, a melyet belőle levonhatunk.

És megvalljuk ez a tanulság elszomorító. Látjuk egyfelől az értelmetlenséggel párosult könnyelműséget a közönség különböző rétegeiben látunk másfelül üzletembereket, a kik egész üzleti ténykedésüket ép a közönség említett gyöngeségeire alapítják. A míg lesznek emberek a kiknek járatlanságát ki lehet zsákmányolni, addig mindig akadnak élelmes vállalkozók, a kik ezt megcselekszik. Nem lehet ezen semmi-féle törvénnyel segíteni és azért csak mosolyognunk kell a fölött, ha a sajtó egyes közegeiben azt olvassuk, hogy tiltsák el ezt és tiltsák el amant.

Miről van talajdonképen szó?

Arról, hogy az értékpapír — piac iránti érdeklődés természetes és a nemzeti vagyonmegoszlás szempontjából nem is kifogásolható növekedésével tágabb körökre terjed a kapcsolat

lat a nagyközönség és az értékpapírok piaca között. Ha az ezen kapcsolatból származó üzleti műveletek a szolid kereskedelem elvei szerint nyernek lebonyolítást, úgy minden rendén van. A tisztességes kereskedőnek soha sem fog eszébe jutnia, hogy magának illetéktelen hasznot szeressen, benne bizó ügyfele rovására, vagy hogy éppen ennek csekélyebb jártasságát kizsákmányolja.

Ha ez egy és más esetben nincsen így, úgy ennek legnagyobb részt maga a közönség az oka.

Mért nem választja meg jobban azt az egyént vagy céget, a kibe bizalmát helyezi, akire vagyona egy részét akár gyümölcsöző elhelyezés, akár ésszerű gyarapítás céljából rábizza.

Azt a pozíciót, a melyet évtizedekkel ezelőtt a pénzüvilágba az előkelő bankárzégek foglaltak el, nálunk legalább — mondhatni egészen — a részvénytársulati banintézetek foglalták el. Hogy ezek a bankintézetek megbízhatók hogy üzletvitelük minden kétséget kizárólag szolid, az beigazolt tény. Miért van tehát az, hogy még az ugynevezett intelligensebb osztályokból is számosan a mikor pénzügyi tranzakciókról van szó, ezek véghezvitelére csekélyebb hitelű cégeket keresnek föl?

Ez több okból történik. Mindenekelőtt azért, mert sokan azt hiszik, hogy a kisebb jelentőségű üzletemberrrel az érintkezés gyorsabban és egyszerűbben eszközölhető. E felfogás nevében téves. A bankok mai berendezése a legnagyobb előzenyiséget tanúsítja a hozzájuk forduló ügyfelek

iránt és a pénzügyi megbízások teljesítése mindennél a legnagyobb készséggel és figyelemmel történik. Ha semmi egyéb, úgy már az üzleti verseny is készíti a bankokat arra, hogy a közönségnek a lehető könnyítéseket nyujtsák.

Van azonban egy másik ok is, amiért a közönség egy része, és talán az intelligensebb része, kevésbé törődik azzal, hogy megbízható-e az az üzletember, akivel értékpapír-ügyletekre nézve összeköttetésbe lép. Ez az ok az igénybeveendő hitel mértéke. A nagyobb pénzüvilágnak nem lehet feladata és üzletvitelük minden kétségen felül álló tisztességével össze nem volna egyeztetendő, hogy tájkör-hitelezés által előmozdítsák a könnyelmű spekulációt. Ezt nem tehetik és nem teszik. Ellenben a magáncég, mert drágább pénzzel is dolgozik, hogy egyáltalában versenyezhesen, e tekintetben kevésbé skrupulosus. Megbízásoknál beéri csekélyebb fedezettel és ezzel látszólag előnyöket ad a hozzá forduló feleknek. De csak látszólag. Mert éppen ezek a „csekély fedezettel“ eszközölt ügyletek rejtenek magokban erkölcsi és anyagi veszélyt. Ezek csábítanak spekulációkra olyan elemeket, a melyeknek élethivatásuk és körülményeiknél fogva azoktól tartozkodniok kellene és ezek okozzák gyakran romlásukat azoknak, a kik különben helyes és indokolt feltevésen alapuló ügyleteik sikeres lebonyolítását bevárni nem képesek, mert anyagi eszközeiken tulmenő kötelezettségeket vállaltak.

Nem tiltó törvények kellene tehát, hanem

A SZARVAS ÉS VIDÉKE TÁRSÁGA.

Új olcsó magyar könyvek.

(Az „Olcso Könyvtár“ új olcsóbb kiadása.)

A magyar olvasó közönség figyelmét méltán fogja felbresztetni a vállalat, a melylyel a Franklin-Társulat gazdagította a magyar irodalmat és a magyar könyvpiacot. Ez a vállalat lehetővé teszi, hogy az irodalom legszebb, legkiválóbb termékeit oly olcsó áron szerezzék meg mindenki, hogy a legcsekélyebb, úgyszólván minimális áldozattal rövid idő alatt díszes és becses könyvtárt rendezhet be, a mely magában foglalja úgy a magyar, mint a külföldi irodalom gyöngyeit.

Szüksége volt a magyar olvasó közönségnek arra, hogy ilyen, úgy szólván új életelixir kerüljön a magyar irodalom szervezetébe, hogy vérkeringésében új erőszó és gyors mozgás álljon be. Az irodalom és a költészet forrásai most újra kifakadnak és az út e forrásokhoz vezetőn oly könnyű lesz, oly kevés fáradsággal fog kerülni, hogy minden olvasó a lehető legkényelmesebb módon jutkat hozzá.

Körülbelül húsz esztendeje annak, hogy a Franklin-Társulat Gyulai Pál szerkesztése alatt megindította az Olcsó Könyvtárt. Mi vezette e vállalkozásra a tár-

sulatot akkor, mi indította arra, hogy az akkori szűk irodalmi viszonyok között egy könyvtárt létesítsen, a mely olcsóság tekintetében hallatlan és rendkívüli volt ma már, hogy a kiadásai ott találhatók minden magyar ház asztalán és könyvtárában, mindenki tudja. A magyar olvasó közönség csekély száma következtében a magyar könyvkiadó vállalatok kénytelenek voltak kiadványaiknak magas árakat szabni, úgy hogy egy értékesebb könyv beszerzése meglehetősen áldozatokba került és mialatt a német, angol és francia könyvpiacra a világirodalom legkiválóbb gyöngyeit csekély áron lehetett megkapni, nálunk csak a tehetősebbek és jobbmódotnak engedhették meg magoknak azt a fényűzést, hogy magyarházi könyvtárt rendezhessenek be. De egyéb oka is volt a társulatnak, hogy a vállalatot megindítsa. A lírai dal nemzeti fejlődése úgyszólván megszakadt, valamint hogy Arany, Jánossal befejezést nyert az epika nemzeti fejlődése is, mikor a nyugati minták ösmerebbokké lettek Magyarországon. Egészben új irói és költői generáció fejlődött, a mely úgyszólván kizárta a nemzeti irányt és az idegen mintákat utánozva, nemzeti özi jellegű műveikkel elárasztották a könyvpiacot és úgyszólván eltömítették a régi irodalom legbecesebb termékeit. S habár a munkál nem hatottak egészen a korra és feljé-meddig készületlenül találták a közönséget arra nézve, hogy az új irányokat magába felvegye, mégis imminens volt a veszedelem, hogy nem lesz vállalat, a mely a régi

nemzeti irányu műveket fentartsa és hova-tovább kivész egészen a régi magyar írók és költők kultusza.

Ekkor indította meg a Franklin-Társulat az „Olcso Könyvtárt“, a mely megszüntette a veszélyt és módott nyujtott arra, hogy az olvasó közönség éppen olyan olcsó szerrel juthasson jó könyvekhez, mint a külföldi könyvpiacokon és egyszersmind fentartsa a régi magyar remekírók emlékét is. A szerkesztőség nem zárta ki a modern magyar irodalom termékeit sem, a mennyiben azok a jó izles és irodalmi érettség követelményeinek megfelelőek; nem zárta ki, sőt határozottan programjába fölvetta a világirodalom kiválóbb termékeit, „beszélyeket, színműveket költeményeket, történeti, esztetikai, irodalom történeti műveket is, de figyelmét arra is kiterjesztette, hogy ébren tartsa az érdeklődést azok iránt, a kiknek a magyar irodalom megteremtésében legtöbb érdemök volt és ne engedje elhomályosulni remekíróink kultuszát, a kiknek példájára lelkesítette saját korukat, a mikor még meddő volt a magyar irodalom talaja és lelkesíti a mai kort is, a mikor irodalmunkban rohamos fejlődés állt be és képviselve vagyunk az irodalom minden ágában.

Hogy milyen hatása volt az Olcsó Könyvtárnak a magyar irodalomra, azt ma már minden művelt ember tudja. Az anyagi áldozatokkal megindított vállalat csakhamar ösmerelessé lett az országban és kiadványai nem remélt gyorsasággal terjedtek el széles hazában mindenfelé. Körülbelül húsz esztendő alatt közel négy-

felvilágosítása a közönségnek abban az irányban, hogy pénzügyi dolgokban a megbízhatóság garanciáját teljes megnyugvással találhatja fel a nagyobb bankintézeteknél, a melyek ma már mindenkire hozzáférhetők és mindenkinek szolgáltatásra állnak.

D.

Felhívás városunk iparosságához.

Tisztelt Polgártársak! A humanizmus neves eszméi lengik át századunkat. Csaknem minden intézmény mely e kor alkotása, emberbaráti célokat szolgál. Nincs valami magasabb és az ember erkölcsi tökéletesedésének megfelelőbb, mint az önzés alacsony körén túlemelkedve, testi, szellemi erőinket azok szolgáltatásának szentelni, kiket balsorsuk a mi áldozatkészségünkre utalt, gyógyítani a szenvedőt, segíteni a gyengét, gyámolítani az elhagyottat. Mi a kik e kor gyermekei vagyunk, büszkén számíthatjuk társadalmunkban az intézmények nagy tömegét, melyeknek zászlójára e fényes jelszavak írva, s e zászlók közt nem utolsó helyen azt, mely alatt a tűzoltás nemes barátai hozzák ember-társaik legfőbb érdekeinek áldozataikat.

A szarvasi önkéntes tűzoltó egyesület két éves fennállása óta önzetlen buzgalommal, lankadatlan kitartással, s kétségbevonhatlan eredménnyel szolgálja a város tűzbiztonsági érdekeit. A nemes ambíció, az igazi munkakégy átszorgította a kezdet számos nehézségein az ezek között legbénitobb a közönség rideg közönye, sőt gyakran nyilatkozó ellenszenvé, hála Istennek ma már jól eső érdeklődéssé. Összinté rokonszenyvé alakult át. Ezen átalakulás érdemeit a tűzoltó egyesületől nem lehet elvitatni.

A szarvasi önk. tűzoltó egyesület mint eddig, ezután is híven akarja szolgálni feladatát. A város érdemes előjáróságának, s áldozatkész lakosságának jóvoltából immár azon helyzetben van, hogy erre az ígéretnél többet érő garantiákat nyújthat. Szertára a vidéki testvéregyletek felszerelvényeivel kiállja a versenyt, legénysége bátor, ügyes és buzgó, pénztára ez idő szerint 1300 frt kamatozó tőkével dicsekszik, 60 működő tagja baleset ellen jelentékeny összeg erejéig biztosítva van, az erdemet anyagilag is jutalmazza, kebelében egyszerűet, fegyelmet, egyetértést uralkodik.

Mind ezek dacára ha tagjainak névsorán végig futunk, fájdalmas megütközéssel észleljük, hogy városunk komoly, önálló, s hivatásánál fogva az egyesület céljaira kiválóan alkalmas iparossága feltűnő szörvénnyesen van ott képviselve. Az egyesület választmánya — annak biztos tudatában, hogy iparos osztályunk a tűz veszélyes elemének mindig harcra kész, s győzni tudó ellenfele volt, s elvben az egyesület által kitűzött célnak igaz, lelkes barátja — sokat kutatott a feltűnő részvétlenség oka után, kész lévén a netán létező ezen ok elenyésztetése céljából minden údvös intézkedésre.

Akadnak, kik e részvétlenség okát azon körülményben keresték, hogy az önálló és komoly iparosság feszélyezve van ipari alkalmazottjaival egy sorban, azonos fegyelmet korlátai között szolgálni a különben rokonszenyves ügyet.

Mások úgy vélekedtek, hogy maga a fegyelmet, a gyakorlatok kényszere, vagy talán az egyenruha viselésével járó feltűnés szerény kerülése az, a mi őket az egyesület kötelekébe való belépéstől visszatartja.

Legyen bár az egyik vagy másik körülmény az ok, azon kétségtelen s magával alku nem tűrő meggyőződést kell bevallanunk, hogy az annyi fáradsággal, erkölcsi és anyagi áldozattal felépített, örzött, dédelgetett, s minden józan ember szemében údvös, sőt nélkülözhetetlen intézmény, a most annyira hiányzó komoly, állandó erők nélkül nemes céljainak igazán megfelelő soha sem lesz!

Ezen elszomorító kilátásra való hivatkozással fordulunk Önökhöz tisztelt Polgártársaink! Álszemerém, hiúság, büszkeség, s valamennyi ezekhez hasonló kicsin, es tekintet semmivé törpül ott, hol nagyot-kicsinyt urat-parasztot, szegényt-gazdagot embertársaink érdekeinek önzetlen védelme, egy nemes szent ügy lelkes szolgálata forraszt egybe. Jöjjének, lépjenek közénk nézzék, lássák ott az egyetértés, egyenlőség, egyszerűet, bajtársi barátság szellemét, legyenek áldásos munkánkban, a teljesített kötelesség jöleső érzetében rejülő édes jutalmunknak, embertársaink elismerésére épített dicsőségünknek egyenlő részesei!

A szarvasi önk. tűzoltó egyesület választmánya.

Mi újság?

— **Tornaverseny.** A helybeli főgimnázium tornaszcsapata ma, vasárnap délután 4 és fél órakor versenytornázást tart a főgimnázium udvarán, melyre a közönséget tisztelettel meghívja Oláh Miklós tornatanár. Belépti díj: ülő hely 20 kr, álló hely 10 kr. Felülírtések köszönettel hírlapilag nyugtáztatnak. A befolyó jövedelemből a szegedi tornaversenyre átránduló tornász csapat szegényebb tagjai segélyeztetnek uti költséggel. A főgimnázium udvarára a versenykor csak az új tornacsarnok melletti kapun lehet bejutni. Kedvezőtlen idő esetén a verseny f. hó 28-án pénteken délután fél 5 órakor tartatik meg, esetleg az új tornateremben.

— **Táncitanítás.** Dobos Adolf veterán táncitanító f. hó 25-én kezdi meg a főgimnázium és a társulati leányiskola növendékeivel a táncitanítást.

— **Méhészstanár.** Nagy Zsigmond méhészeti kerületi vándortanár betegsége miatt szabadságot kapott s helyébe Tóth János neveztetett ki.

— **Hymen.** Flam Bertalan Miskolcra eljegyezte Stern Szerén kisaszonny Scheiner József kedves és szép fog. leányát.

száz kötetet adott ki és a ki végig tekint a kiadványok lajstromán, meg fogja látni, mily megbecsülhetlen szolgálatot tett ez a vállalat nodalmunknak úgy, mint az olvasó közönségnek. Meg fogja látni, hogy a szerkesztőség figyelmét nem kerülte el egyetlen mozgalom sem, a mely a világirodalomban végbe ment és megszerezte, lefordította és kiadta mindazokat a műveket a melyek irányuknál és tartalmuknál fogva becsesek és érdekesek. De egyszersmind képviselve fogja látni hazai irodalmunk nagyon sok becses termékeit és fölevenitve olyan kitűnő írók műveit is, a melyek vagy még nem voltak összegyűjtve, vagy önálló kiadásban nem jelentek meg.

Most, hogy a vállalat húsz év lefolyása alatt szellemileg és anyagilag sikerült, a Franklin-Társulat kötelességének tartotta az eredetileg amúgy is rendkívül olcsó árakat alább szállítani, úgy hogy egy-egy szám, a mely azelőtt húsz krajcárba került, ezután éppen félannyiba, tehát tíz krajcárba kerül. Ez által az „Olcsó Könyvtár“ a szó legszorosabb értelmében olcsó könyvtárrá változott.

Az első sorozata ennek az olcsó könyveknek már meg is jelent és húsz számból áll, a melyre egyszerre lehet előfizetni, de egyenkint is kaphatók. Egy tekintet az első ciklus lajstromára, be fogja bizonyítani, mily gondnal járt el a szerkesztőség a művek megválasztásában. Ott van Csokonai Vitéz Mihály „Dorottya“-ja

(1—2), a magyar komikus eposz ez igaz gyöngye; a mélyes és lírai hévvel telt *Bret Harle* „Kaliforniai beszélői“-nek egy része (3—5); *Kölcsi Ferencz* elbeszélései (6—7); *Macaulay T. B.* „Machiavelli“-tanulmánya (9—13), a mely az összes európai nyelvekre le van fordítva; *Kerényi Frigyes* összes költeményei (9—13); *Sandau Gyula* beszélője: „A montsabrey kastély“ (14); *Kármán József* „Fanni hagyományai“ című műve, a mely a régibb elbeszélő-irodalom egyik remeke (15—16); gróf *Sollósi* „Előkelő világ“ című orosz beszélője (17—18) és végre *Szigligeti Ede* „Liliomfi“ című vígjátéka, a mely a legkitűnőbb magyar bohózatok közé tartozik.

Ezeket — mint említettük — egyenkint is meg lehet venni, de megrendelhetni előfizetés útján is, húsz számot két forintjával. És így rövid idő alatt tartalomra és irodalmi értékre nézve is igazi magyar családi könyvtárra tehetünk szert.

— **Templom szentelés.** A koudorosi restaurált róm. kath. templom ünnepélyes felszentelése szept. 30-án vasárnap történik. A felszentelés eszközlésére Schiffner Ede várad kanonok, kinek költségéből az újítás történt felkérte mit ő örömmel kész teljesíteni és felszentelés után a plébánián lesz ünnepi ebéd.

— **Lemondás.** Deutsch Arthur városi mérnök állásáról lemondott.

— **Esperességi gyűlés.** A békési ev esperesség őszi rendes közgyűlést f. hó 25-én tartja Nagylakon. A zsinati törvény értelmében a gymnaziumot csupán az igazgató képviseli e közgyűlésen. A tanári kar mozgalmát intéz az előbbi eljárás visszaállítása iránt.

— **Új lap megyénkben.** Oro-házán Veres Gyula szerkesztése alatt egy új lap indult meg „Oros-háza és Vidéke“ címmel.

— **Kifizette magát.** Geiszt Gáspár csáki híres lötenyészto ez év folytán lovaival a versenyeken 45.620 frtot nyert.

— **A békés-csanádi** vasut részvénytársaság igazgató választmánya f. hó 17-én tartott ülésén ki-tűnt, hogy a kártalanítási összegek kifizetéseit a hiányos összeírás és a komplimált kataszteri akadályok okozták. Pontos összeírás rendeltetett el, mikor a kifizetés a vasut vállalkozók 20,000 frtos letétéből fog kifizettni. A választmány okt. 7-én ismét ülést fog tartani.

— **Az állami tranzverzális** münt munkálatai rövid idő alatt megkezdettek. A háromszáz kilométer hosszú ut előreláthatólag 1896-ban lesz átadható a forgalomnak.

— **Az öcsödi** és kétegyházi csendőrség felállítása ügyében a megye feliratot fog intézni a belügy-miniszterhez.

— **Honvédegyesület.** A békésmegyei honvédegyesület ez idei kamatait a törvényhatóság 23 pályázó közül Timár K. György endródi lakos 48-as huszárnak adományozta.

— **Megei közgyűlés.** A folyó hó 17-19-n tartott megei közgyűlésen dr. Fábry Sándor alispán tűzte fel Tallián Béla főispán mellére a szent István rend kis keresztjét a következő szavakkal: Viselje méltóságod e kitüntetés a haza és a vármegye dicsőségére. Az éljenések lecsillapultával Szabó János esperes mondott ez alkalomból szép údvözli beszédet a főispánhoz. E beszéd után Jancsovics Pál boldogult alispán arcképet leplezték le Fábri Sándor alispán nagyhatásu emlékbeszéde kapcsán. A gyűlés folyamán megválasztották az erosházi harmadik szolgabíró-t dr. Szalay József személyében. A harmadik megei aljegyzői állásra Bertóty István lett megválasztva. Elhatározták továbbá a közgyűlés, hogy dr. Kovács István megboldogult megei főorvos özvegyéhez részvétváiratot intéz s a főorvos érdemeit jegyzőkönyvbe iktatja. A tisztí főorvos fizetése 1500 frtban állapított meg. A millenárius kiállítás költségeire 10,000 frt szavaztatott meg. A török uralom megszűnésének 200 éven fordulóját a megye is megünnepelni határozta.

— **Megvadult torony órák.** A helybeli torony órák ismét oly ellentétesen járnak, hogy a nagy közönség soha sincs tisztában azzal, hogy mennyi is az idő? Mikor az Ág. evang. torony órája 3 1/2 8-at üt üt, a vasúti óra pedig még csak 7 óra mult 40 percel. Ideje lenne, hogy az illetékes hatóság intézkednék az iránt, hogy a mennyire lehetséges a torony órák a valódi időt jelezzék.

— **Öngyilkosság.** Alvinczi Mihály helybeli nap-számos tegnap délben nejeának az újtemetőn levő sírján forgópisztollyal szíven lötte magát és szörnyet halt. Az öngyilkosság oka állítólag szerelmi lubánat Zsebébe egy papírdarabot és egy hajfűrtöt találtak. A papíron ez állott: Alvinczi Mihály vagyok Szarvasról.

— **Kényszeregyezés.** Közel fél éve, hogy Silberstein Fülöp szarvasi kereskedő, kint lévő követeleéseinek behajthatlansága miatt fizetéseképtelen lett. Annak idején közöltük is, eme igazán szolid kereskedő önhibáján kívüli szerencsétlen esetét most örömmel jelenthetjük, hogy Silberstein Fülöp hitelezőivel 40 000 kényszeregyezésre lépett s üzletét már meg is nyitotta.

— **Kühne Ede,** Magyarország legrégebb gazdasági gépgyár tulajdonosa Mosonban, kinek budapesti főraktára eddig Váci-körút 21. sz. alatt állott fenn, új raktárát, mely a főváros látványosságai közé sorolható, aivalóan izlésesen épült saját házában Váci-körút 57/a sz. alatt a nyugati pályaudvar közelében nyitotta meg. Egy a legjobb izléssel berendezett nagy, impozáns

csarnokban mindennemű saját gyártmányu gazdasági gépek és eszközök gyűjteménye van kiállítva, mely minden szakértőt bizonyára érdekelni fog.

Színészet Szarvason.

Folyó hó 15-én Wittman és Bauer 3 felvonásos operettje „Szegény Jonathán“ került zsufolt ház előtt színre, a betegségéből felépült H. Serfői Etelka, s Neményi Hellen első fellépütkkel. *II. Serfői Etelkát* — ki Mollyt játszotta — kiléptekor a közönség viharos tapsal fogadta, ki pompás kedélyével finom játékaival s szép énekével a közönséget teljesen meghódította s egyes szebb énekeit ismételnie is kellett. *Neményi Hellen* — mint Harriet, — szerény megjelenését, hibátlan énekét a közönség rokonszivesen fogadta. *Halassi Béla* mint Trip Jonathán, nagy hévvel s kedvvel játszotta szerepét, szép s ügyes játékaival folytonos derűlt-ségben tartotta a közönséget; Kár hogy Nyitrai Sándornak, nagyon is a karzati közönség inye szerinti cupléi, ez esti előadás kelleméből nagyon sokat levontak. A többi szereplők ügyes játékaival szintén hozzá járultak az est élvezetességéhez. (B.)

Vasárnap szept. 16-án Lukácsi Sándor népsziműve „*Az asszony véré jó*“ adatott elő, a színlap szerint ezen legújabb eredeti énekes népszimű Budapesten a legnagyobb tetszés mellett adatott. Mi szerény vidékiek nem tudunk ebben a darabban felfedezni semmi jóra valósságot. Az egész szimű az izléstelenségek és együgyűségek hosszú láncolata s ez nem csak a mi véleményünk, hanem, merjük állítani a jelen voltak mindegyikéé. Az ilyen „ujdonságok“ bátran elmaradhatnának. Jelen darab első és második felvonása között a Liczenmeyer nővérek által előadott „nagy kettős csikós tánc“ a közönség osztatlan tetszésével találkozott. (A.)

Folyó hó 17-én hétfőn Kövessy Albertnek „*Primadonna*“ című 3 felvonásos énekes bohózata került előadásra. A cím szerepét *II. Serfői Etel* játszotta nagy hévvel s helyel-ki-zzel valóságos orpheumi primadonnához illő szilajsággal, a jelen volt közönség osztatlan tetszése között. *Halassi Béla* mint (incár Kájétán ez uttal is bebizonyította, hogy a társulatnak ő a legtöbb oldalú színész, ügyes játékaért a közönség őt is sűrűn megtapsolta. *Tímárné Róza* mint (incár neje nagyon jól személyesítette a mama szerepét; a többi szereplők is, összevágó játékaival nagyban emelték az est sikerét. (B.)

Kedden f. hó 18-án Bokor József 3 felvonásos operetteje „*A kis alamusi*“ következett. *Halassi Béla* kacagató humorral adta a bárgyu Tomot. *II. Serfői Etel*, mint De Chardeaux Renard Vikomte mint mindig úgy most is kedvesen játszott. A darab maga meglehetősen frivol, de eléggé mulatságos. (A.)

Folyó hó 19-án *N. Bodroghy Lina* jutalom játékául, Shakespeare *Vilmos* 5 felvonásos tragédiája „*Rómeó és Julia*“ került előadásra; sajnos kevésbé telt ház előtt, pedig a jutalmazott *N. Bodroghy Lina*, ki Julia nehéz szerepét adta, a közönség részéről sokkal több érdeklődést ért el. Szerepét nagy készültséggel, sok érzéssel s közvetlenséggel adta. A jelen volt közönség nem volt fukar előismerésének nyilvánításában, a mennyiben egy-egy sikerültebb jelenet után, ismételve kitapsolta őt. (B.)

Csütörtökön f. hó 23-án Brandó Thomas bohózata „*A charlie nénye*“ ment. Egymásután ez már a harmadik darab, a melyben nő ruhába öltözött férfi hatás vadászó jelenetei fordulnak elő. De még a „*Primadonnában*“ és a „*Kis alamusziban*“ megnevettük Halasi józú humorát, addig e darabban R. Nagy Gyula játékán már nevetésünk mellett bosszankodtunk, a minek különben nem ő, hanem maga a szimű az oka, Ennyi sületlen ostobaságot a mi ebben a darabban előfordul, keresve sem tudna más ember összehozni. A karzati közönség a melynek irva van, különben meg volt elégedve csak azt nem tudta megérteni, hogy mért maradtak el a bohózatban a csörgő sapkák és a bukfenek. Egyébiránt mi is bele képzelve magunkat valami piactéri komédiába helyel-közöl megnevettük *Nyitrai* (Stephen Spittique) és *Nagyot* (Lord Frank Baberley.) (A.)

F. hó 21-én Jókai Mórnak 5 felvonásos sziműve: — Az arany ember került előadásra, gyér közönség előtt. A cím szerepét *Demény Albert* játszotta kevés érzéssel, még kevesebb ügyességgel, előadása egyhangú szinte fárasztó volt. — *Károlyi Böske* mint Tímea, te-

kintve hogy szerepét ezuttal adta először, dicséretre méltó buzgalommal játszott, s a hűség átka című képlet előadásánál, mely érzéssel s a hitben vetett rendíthetetlen bizalommal adta elő, a férje iránti hűségében megtántoríthatlan nő. *Liczenmeyer Poldi* mint Athalia igen hűen adta a gazdag s nagyvilági nőtől, gyűlölt ellenfelének cselédjévé lealacsonyított, s úrnője ellen áskálódó, s azt mint vetélytársát mindenképen elveszteni igyekvő cseléd szerepét.

N. Bodroghy Lina szintén elég jól alakított. Az egész darabra vonatkozólag, nem hagyhatjuk említés nélkül azon körülményt hogy az érthetetlenül megcsontítva adatott elő.

Felolós szerkesztő: **Mihálfi József.**
Kiadótulajdonos: **Sámuel A.**

Az őszi idény beálltával

és bevásárlási utamból hazatérve, nem mulaszthatom el a nagy érdemű közönség becses figyelmét felhívni, miszerint üzletemben jelenleg a mai divatnak megfelelő női ruhaszövetek, őszi és téli gyapjukelmék, cheviotok, uti ruhákra is igen alkalmas lodenszövetek, flanellek, cosmónosi mosó barchetek, téli kendők minden nagyságban a legnagyobb választékban kaphatók.

Különösen felhívom a n. é. közönség b. figyelmét arra, hogy bevásárlásom alkalmával egy nagy alkalmi vételhez jutván, azt bámulatos olcsó árban árusíthatom. Mely vételben cheviotok, ruha szövetek 35 krtól kezdve minden árban kaphatók.

Ajánlhatom továbbá férfi szöveteimet, ablakfüggönyöket a legújabb színekben, ágyterítőket, szőnyegeket minden minőségben.

Vászon, fehér és asztalnemű raktáramat is oly tetemesen bővítettem meg, hogy menyaszsonyi kelengyékét bárki izlésének megfelelően és a legszolidabb árakban szerezheti be.

Miután arra törekedtem, hogy a nagyérdemű közönség eddigi bizalmát továbbra is kiérdemeljem, becses pártfogásukat kérve, kiváló tisztelettel

Fischbein Ignác.

Hirdetmény.

Nagy méltóságú Gróf Csáky Bolza Anna Grófné Anna ligete kertjében ma délután 3 órakor, a szőlő termés nyilvános árverésen elfog adatni.

DELY JÓZSEF.

Ház-eladás.

Özv Buzy Jánosné háza Belicey utca 477 sz. alatt jó feltételek mellett eladó értekezni lehet a háztulajdonosnénál vagy Králik Dániel urnál.

RÖDER M.

gyakorló orvos és fog-speci. lista

Budapestről.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy Szarvasra megérkezve, fogorvosi gyakorlatomat érvényesíteni óhajtom fogoperálás és plombirozással, melyet a mai kor kívánalmái szerint a legjobb kivitelben kész vagyok teljesíteni.

Műfogakat természetűen készítek.

Különösen figyelmebe ajánlom a nagyérdemű közönségnek az általam feltalált és Röder név alatt ismeretes foghuzó műszert mely minden fájdalom nélkül a legkisebb foggyökeret is eltávolítja.

Szájbetegségek gyökeresen gyógyíthatnak. Lakásom a „Bárány“ szállodában, 1. szám alatt.

Vendelek: délelőtt 9 órától 12-ig délután 2-től 6-ig.

ÜZLET-MEGNYITÁS!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Helyben a piactéren az **ÖZV. BERGER GYULÁNÉ-FÉLE HÁZBAN** egy a mai korszaknak megfelelő **RÓFÖS ÉS DIVAT-ÁRU ÜZLETET NYITOTTAM**, és Főtörekvésem az lesz, hogy az igen tisztelt vevőim bizalmukat jó és olcsó kiszolgálásom által megnyerjem.

Kiváló tisztelettel vagyok

Szarvason, 1894. szeptember hóban

I F J. T A U S Z M Ó R.

NEMZETI UJSÁG.

A „Nemzeti Ujság“ alig hogy megindult, máris önérettel mondhatja el magáról, hogy óriási eredményével, eszterlánc-szavartól a tőről ellenszék irányával, oly sikereket ért el, aminekkel boldoglag büszkélkedhet.

A „Nemzeti Ujság“ híven törekszik arra, hogy a mit programjában ígért, becsülje ezonba is váltza. Megalkuvást nem ismerő módon, nyíltan és egyenesen harcolni a jelenlegi kormányrend kor ellen, nem tartva szem előtt mást, mint a magyar nemzet jogos érdekeit.

A „Nemzeti Ujság“ azon van, hogy pontosan és gyorsan informálja olvasóit minden eseményről. Levelezői vannak az ország minden helységében s a kontinens minden fontosabb pontján, úgy, hogy a Nemzeti Ujság a legelső forrásokból nyervén értesüléseit, hírszolgálat dolgában bátran kiállhatja a versenyt minden más hírlappal.

A „Nemzeti Ujság“ vezércikkeit a felelős szerkesztőn kívül gr. Apponyi Albert, Horánszky Nándor, Bartha Miklós, Bolgár Ferenc, Bottlik Lajos, Deésy Zoltán, dr. Sággy Gyula, gr. Zichy Jenő, dr. Acsády Ignác, Benedek Elek, stb. írják.

Tárcarovatába legkiválóbb íróink dolgoznak, köztük: Benedek Elek, gr. Bethlen Miklós, Tóth Béla, Hock János, Brassai Sámuel, Bede Jób stb.

Kiváló gondot fordít a „Nemzeti Ujság“ arra, hogy minden egyes rovatán élvezetes olvasmányt nyújtson olvasóinak. Van kiváló gondú szerkesztett újdonsági, tanügyi, egészségügyi, közgazdasági rovat. Nagy figyelemmel viselkedik a „Nemzeti Ujság“ a vidéki élet minden ügyes-bajos dolga iránt. Hetenkint egyszer, vasárnapon a Nemzeti Ujság

d i v a t

melékletet ad. Azonkívül minden hét péntekjén adja

a g y e r m e k s z o b á b a n

cimű rovatot.

A „NEMZETI UJSÁG“ FELELŐS SZERKESZTŐJE:

A „NEMZETI UJSÁG“ HELYETTES SZERKESZTŐJE:

GÜNTHER ANTAL,

SZEREDAI LEO.

A „Nemzeti Ujság“ előfizetési ára:

Egész évre	14 frt.	Negyedévre	3 frt 50 kr.
Félévre	7 frt.	Egy hónapra	1 frt 20 kr.

Fgyesszám ára 4kr. vidéken 5kr.

A „NEMZETI UJSÁG“

A „NEMZETI UJSÁG“

szerkesztősége:

kiadóhivatala:

Budapesten, VI. Petőfi-utca 16. szám.

Budapesten, VI., Magymező-utca 25. szám.

Legbiztosabb óvoszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen! Tökéletes fertőtlenítés! Teljesen szagtalan!

Önműködő tözgerszűrő-closettek isko-
Belföldi és külföldi szá- lak,
badalmak! Szobai ár- iparvállá-
nyékszék minden- latok, szálo-
féle fetszetős alak- dák stb. részére
ban Árnycsék. Fertőtlenítő és
berendezések, szagtalanító tözgepor
kórházak, Tözgealom Mindennemű
akta- tözgegyár mály nagy rak-
nyák, tára.

Különlegesség:
emberi és városi hulladékok ipar
és gazdasági értékesítése. Város tisztítási és elfuvarozási vállalatok szervezés
Műtrágyagyártás. Részletes tervvel, költségvetésekkel és eredeti bizonyítványok szivesen szolgál az igazgatóság.

Magyar Tözge- és Műtrágyagyártó Társaság
Igazgatóság: Budapest, IV. Városház-tér 9. (Bánha-bazár)

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házában VI., Váci-körút 57^a sz.

K Ü H N E E D E

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségben felülmúlhatlan s több mint 14.000 példányban elterjedt

HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetelgépait leszállított áron.

Magycs, hullámos területre „MOSONI DRILL“ legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.
Sack-féle ekék, két és többvázú ekék. Laacke-féle szántóföldbáronák 12-féle nagyságban.
Laacke-féle kedvelt rébáronák. Resták. Kentelyezők. Kifűnő szelelő magtár-rosta (33 frt), meglepő

szaktudományosság,
VENTZKY-féle
GÜLLESTÖK.
Szecskó-és réparagók
stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57.

